

Szalóczi Géza:

Majakovszki

– gémgém –

Szereplők

Majré (*Majakovszki Ladomér/Bukta Gyuri, 22*)

Ördög (*Szarvas Róbert, 28*)

Sváb (*Wiedermann János, 45*)

Tatám (*Tóth János, 57*)

Homérosz (*Suha Adolf, 38*)

Papka (*Visnyei József, 60*)

Bodorné (*19*)

Káci bácsi (*Vitéz Bláthy Kálmán, Majré dédapja, †30*)

Elma (*Bláthyné, Majré dédanyja, †50*)

Béla (*Bukta Béla, Majré nagyapja, †66*)

Böske (*Buktáné, született Bláthy Erzsébeth, Majré nagyanyja, †55*)

Kálmánka (*Bukta Kálmán, Majré nagybátyja, †10*)

Zsuzsa (*Bukta Zsuzsanna, Majré anyja, †19 – A Bodornét játszó szereplő*)

Lord Goodgod, a Hell and Heaven elnök-vezérigazgatója (*a Papkát megformáló szereplő*) és a sleppje (*a Káci bácsit, Elmát, Bélát, Böskét, Kálmánkát megformáló szereplők*) Építésvezető, Rendész I. Rendész II.

Nyitókép

Az első felvonás első jelenetéhez írtak szerint van berendezve a színpad, de csak Majré és Bodorné látszik. Énekelnek.

Majakovszki Ladomér:

BLACK ZOERG

Mielőtt meghalsz, kapsz jelet,
valami fényes megreped,
és a kétvonás madár,
mely a képre költözött,
és mindörökre száll
két égi pont között,
majd felrikolt, mert hengeredni lát
egy pusztulást a hegygerincen át –
felrikolt, mert hengeredni lát
egy pusztulást a hegygerincen át –

Mielőtt meghalsz, kapsz jelet,
valaki szája felreped,
és a gördeszkás fiú,
kit a sárga járdaél,
– csiribá-csiribú –
kockákra felmetél,
majd felsikolt, mert hengeredni lát
egy pusztulást a nyári parkon át –
felsikolt, mert hengeredni lát
egy pusztulást a nyári parkon át –

Mielőtt meghalsz, kapsz jelet,
Valaki furcsán felnevet
míg karodra bukva ülsz
a sötétben, majd – Elég! –
sóhajtod, s kiröppensz
magadból mint a légy;
a pusztulásig ott zörögsz talán,
csak zörgölödsz az élet ablakán...
zörgölödsz az élet ablakán...
a pusztulásig ott zörögsz talán.

Első felvonás, első jelenet

Vasbeton-szerelők étkező-öltöző/szerelő konténera, kettő, egybenyitva. Az étkezőrész közepén, benne asztal, lócák, kopott íróasztal, polc, rajta mikrosütő, beépített szekrények, pad, az öltöző végében zuhanyzó, a szerelőműhelyben hajlítógép, szerszámok, köteg vasak, félkész rácszatok. Az asztalra borulva Papka, a feje a karjára ejtve, őt takarva, az asztal szélén ül Majré, olvas, ölében egy paksaméta papír. Az asztalnál oldalt, az asztal felé fordulva egy széken Bodorné ül, és pasziánszot játszik. De lehet, hogy kártyát vet. Kora reggel van, gyenge lámpa világít. A egyik öltözőszekrénynél Tatám öltözik.

Tatám Ma jön a góré.
 Majré Milyen góré, Tatám?
 Tatám A főgóré. A főfőfő. Csak tudnám, milyen náció...
 Majré Multináció. Nem számít az már!
 Tatám Hát csak valósi valahová! Nem az Atyaúristen ő, hogy ne származzon sehonnan! Volt apja, volt anyja, valami nyelven felnőtt...
 Majré Maga is kezdi?
 Tatám Miről beszélsz?
 Majré A cukkolásomat...
 Tatám Cukkol téged az öregisten.
 Majré ...hogy' rólam se tudni, hol születtem, ki volt apám, anyám...
 Tatám Pesten születted. Nem te mondtad, tatám?
 Majré Csak annyit mondtam, hogy ott találtak.
 Tatám Én nem cukkollak, tatám. Szarok bele, hát érdekel engem, hogy hol születted?
 Majré Nem kéne mindjárt felkapni a vizet...

Tatám Nem kéne? Mikor felrúgtam az állóvázát? A pofám is megvágtam. A disznó is beteg...

Majré Mi baja van?

Tatám Nem akar zabálni, rohadjon meg.

Majré És Tusi mama? Jól van a vénlány, Tatám?

Tatám Megvan. Semmi közöd hozzá.

Majré Csak eszembe jutott a Sváb felesége...

Tatám Hát azt nemsokára elviszi a fene.

Majré Megint bevitték a kórházba.

Tatám Vihetik már szanaszét, tatám. Annyi áttét van abban, mint a hajderménkű. A méhit is kivették. Kétféle ember van, figyelj meg: akiből kivettek valamit, meg aki-be beleraktak valamit. Belőled mit vettek ki, tatám?

Majré A vakbelemet.

Tatám Mert még fiatal vagy. Belőlem kivettek egy marék epekövet. Aztán a sérvemet is kivették. Van egy vas a sípcsontomban. A számban meg egy műfogsor. Papkában már minden ki van cserélve. Kérdezd csak meg!

(Megérkezik Ördög, Sváb és Homérosz. Bodorné felpattan, bemegy a zuhanyzóba. Valamelyik felkapcsolja a neonfényt. Átöltöznek.)

Ördög *(Majréhoz)* Majré, öcsém! Aranyélet a darus élet! Ma sem kell felmásznod, úgy lehet. Szél van, köd van. Nem napozunk, rohadjon meg.

Tatám Te Ördög! Belőled kivették már valamilyen részedet?

Ördög Jó reggelt, Tatám! A mandulámat. Kétszer is. Miért kérdezi?

Tatám És tebelőled, Sváb?

Sváb Engem hanyagolhat. Meg a témát is.

Tatám Jól van no. Nem akartam az érzékeny pontodra apellálni...

Ördög De mi a téma?

Tatám Nem érdekes, tatám. Mindenből kivettek valamit. Vagy beléttetek.

(Bodorné kijön a zuhanyzóból, átmegy az étkezőn, kimegy a másik ajtón.)

Ördög Ebbe én is belétennék valamit... Homérosz! Neked megvolt már?

Homérosz Elég nekem egy asszony.

Sváb Azt meghiszem. A tiedéből kitelne három...

Homérosz Én azt szeretem, elmesélem néked. A kövéret. Annak jó szoros van, mert feszíti háj. A soványba csak haladsz befelé, mint a sóbányába...

Sváb Akkor osszak, vagy mi lesz? Tatám? Ördög! Te adod a bankot! Majré! Beszállsz?

Majré Ezt be kell fejeznem. Holnap lejár a határidő.

Ördög Egy huszas. Vakon vagyok. Csak nem még mindig az egyetemnek írod?

Majré De annak. Önéletrajz.

Sváb Van már vagy harminc oldal. Annyit még nem is éltél, baszod. Tartom.

Tatám Látod-e, Homérosz? Ezt kéne neked is. Legalább megtanulnál írni.

Homérosz Tudok én írni, Tatám!

Sváb Tudsz te, lófaszt se tudsz te! Elvileg tudsz. Olvashatólag nem tudsz.

Homérosz Oszt mire mennék vele?

- Sváb Egyetemre, te hólyag! Nézd meg a Majrét! Tanult ember lesz... Tartom. Aláír, pecsétel, jön, megy, fényesíti a kilincseket...
- Ördög Virítsunk! Cukassza, rohadjon meg. ...Csak hordja majd nekünk haza a jeles bizonyítványt, hadd töröljön mártott papírral segget a paraszt!
- Majré Nem olyan egyetem az...
- Tatám Nem-e? Te mondasz, Sváb.
- Majré Szabadegyetem. Fizetni kell, de... szabad. Költészeti szabadegyetem.
- Sváb Na, baszd ki a falábam! (Osz.) Költészeti!? Nem lesz tebelőled semmi.
- Ördög Miért ne lenne? Híres ember lehet.
- Tatám Hagyjuk má', tatám. Éhes az mind. Hús ficcs. Nincsenek kövér költők.
- Sváb Ott van az a Petőfi. Csavargott, soha életében nem dolgozott.
- Majré De utálta is svábokat...
- Sváb De meg is döglött! Ki jön? Vagy ott van az a... József Attila. Az is meghalt vérbajban.
- Majré Ezt rosszul tudod. József Attila öngyilkos lett. Vonat elé vetette magát.
- Sváb De azért, mert vérbajos volt, nemde? Gond nem játék, Tatám.

(Bejön Bodorné egy kanna teával. Tölt egy-egy pohárral mindenkinek. Papkának is tölt, de aztán az övét visszacsorgatja a kannába. Mosni kezdi a padlót.)

- Ördög Mégis híresek lettek. Halhatatlanok. Utca van elnevezve róluk mindenfelé. De, ha te elpatkolsz, Sváb? Ki

- tart téged számon? A szomszéd utál, mert dicsekszel.
A gyerekeid? Azok is utálnak, mert smucig vagy.
- Sváb Egy éve nem jártak itthon. Nincs is alkalmuk utálni.
Ördög Melyik neved marad fenn? Száz a hívás. Az hogy „Sváb”? Az lesz a fejfádba vésve?
- Sváb Az, a te fafejedbe, barom. Tartom.
Ördög „Itt nyugszik Wiedermann János.” Az meg ki a lófasz volt? Ja? A Sváb? Nyugodjék békében. Nincs egy rendes neved se, ami fennmaradjon. Te rőfögsz.
- Tatám (Ördöghöz) Az irigység beszél belőled!
Ördög És magának mije van a disznón kívül, Tatám? A Tusi néni? Hagyjuk már... Mikor bögyörészte meg utoljára?
- Tatám A Svábnak ott a háza. Autója van. Két hektár szőlő. Te mondjad, Sváb, hát én ugassak helyetted?
- Sváb Hadd mondja csak, Tatám. Legalább veszítene. De nem veszít, rohadjon meg. Kiszálltam.
- Tatám Mire van nagy pofád, Ördög? Hogy csoportvezető vagy? Hányan állnak még feletted? Macskajancsi! Egynek se tudjuk a nevét, kicsinál-micsinál... Csak kínaiból van kétmilliárd. Mondjál nekem egy kínait, nagyeszű! Nem bírsz, ugye?
- Ördög Homérosz! Mondd meg nekem, te miért élsz?
Homérosz ...
- Ördög Mi célból?
Homérosz ...
- Ördög Minek. A. Céljából. Élessz.
Homérosz Élek, mer' élek. Hát mit csináljak? Haljak meg?
Ördög Ennyi. Olyanok vagyunk, akár az állatok.
Sváb Te élsz úgy, akár az állatok. Hiába van sok ruhád, egy rohadt szekrényed sincsen. Se házad, se családod, se

- felelősséged, csak lődörögsz a vakvilágban. Gyűtment vagy, mint ez a torony...
- Ördög Ettől vagyunk emberek, öregem. Akkor is zabálunk, ha nem vagyunk éhesek, és akkor is piálunk, ha nem vagyunk szomjasok. És! Dugunk feszt. Ezt adta nekünk az élet! A testet! Hogy élvezzük. Mielőtt elromlik, bazmeg.
- Sváb Akkor meg mit pofázol a halhatatlanságról?! Megmurdelsz, oszt' kész vagy. Nekem ott a házam, a gyerekeim, én csináltam valamit! A szőlőm borát még akkor is isszák, ha már nem leszek. Teutánad még kidobni sincs mit...
- Ördög Na, és téged mi él túl, Sváb? A téгла? Meg a venyige? Hány millió ház helyét vetették már be? Hány millió szőlőtőke rohadt ki? Nem tart az semeddig. A smucig-híred tovább kitart, mint az autód...
- Tatám Azt azért jó látni, hogy ezt a házat én húztam fel, vagy, hogy azt a fát én ültettem, meg... mittudomén. Ezért gürcölünk. Te is fel akarsz kapaszkodni, nem, tatám?
- Ördög Ráérek még gyűjtögetni, Tatám. Meglátja, leszek én még fent...
- Tatám Ha felmész a gyerekekkel a darura, akkor fent leszel. De nem mersz te oda felmenni! Nem vagy olyan fasza csávó... A gyerek, az látod, felmegy. Pedig nem is csoportvezető. Csak egy költő... Lesz! Ha lesz... Versét még nem hallottuk...
- Sváb Tényleg, írtál már verset, Majré?
- Majré Az csak mellékletnek kell. Csatolni... Nem az a lényeg...
- Sváb Holnap van a határidő. Nem azt mondtad? Mikor akarod megírni?

Majré Még gyűjtöm hozzá a szavakat.
 Ördög Nem lesz abból semmi...
 Tatám Na és milyen szók vannak már, tatám?
 Majré „Iparipark”
 Sváb Baromság.
 Majré „Karsztpatak”
 Sváb Édeskevés. Iheljél hozzá valamit.
 Majré „Édeskevés”
 Ördög „Velőrózsa”
 Majré Na, ne...
 Sváb „Méhnyakrák”
 Tatám Megy ez neked, tatám.
 Sváb Spongyán jött.
 Ördög Akkor kész is vagyunk:
 „Iparipark
 karsztpatak
 édeskevés
 velőrózsa
 méhnyakrák”
 Sváb Ez így nem jó. Nem rímes.
 Ördög Modern! (*Majréhoz*) Írd le, adj neki címet, oszt’ kalap.
 Tatám Miért akarnál költő lenni, te gyerek. Mikor szép szak-
 mád van...
 Majré Mert az egy... másik élet. Egy másik világ.
 Tatám Honnan tudhatnád? Ha nem írtál még verset...
 Majré Elég ahhoz elolvasni egyet, Tatám. A vers, az egy kis...
 furcsa lélek. Itt marad a földön. Nem száll fel velem, ha
 meghalok...

(*Megszólal a telefon. Homérosz felveszi.*)

- Homérosz Halló! Igen. Kicsodát? Itt nincs ilyen. Nem. Nincsen.
(*A többiekhez*) Ismertek valami Szarvas Róbertet?
- Ördög Az anyád úristenit, Homérosz, hát nem én vagyok az?
- Homérosz Ördög! Miért nem mondd... Adom.
- Ördög Szarvas. Értem. Értem én. Már elsőre is megértettem!
Nem mondtam, hogy értem? Rendben. Rendben lesz minden. Csó.
- Homérosz Ördög, hát honnan a jószagú úristenből szopjam...
- Ördög Dugulj el, Homérosz. Van egy hírem, fiúk. Idejön a góré.
- Sváb Milyen góré?
- Tatám A főfőfő. Már tudtam, amikor bejöttem.
- Ördög Oszt' nem szól, Tatám?
- Sváb Főfő, de melyik főfő? A mérnök, vagy melyik?
- Ördög Miszter Gúdvalaki, rohadjon meg.
- Tatám Tudnám, milyen náció...
- Ördög Szép Bodorné! Settenkedjen ide! A bűdös kapcákat, meg a törölközőket be a szekrényekbe! Nyaljon fel mindent klóros vízzel. Elrakni mindent. A hangyákat is csipegesse fel. Múhelyrend! Nyolcra minden... izéljen, mint a... Majré! Mondjál egy szót!
- Majré ... hajderménkű?
- Tatám Héhé! Az az én mondásom!
- Ördög ...mint a zistennyila!
- Tatám Egykutya.
- Homérosz (*Megütögeti Papka hátát.*) Papka, riadó! Aj, de bűdös, rohadjon meg...
- Ördög Hagyjad a Papkát. Hadd szuszogja ki magát... Még lefordul az állványról, oszt' akkor kampójankó, mehetek leszámolni... Te is maradsz, Majré. Emeld fel a lábad!

(Megcsörren a telefon, Ördög felkapja.)

- Ördög Én. Persze. Azon vagyok. Minden oké lesz.
Sváb Ki az istent várunk, Ördög, az Atyaistent?
Ördög Nem tudom. Csak azt tudom, hogy be vagyunk tőle
 szarva. *(Pakolnak. Papka, Majré ülnek az asztalnál. Maj-
 réhoz:)* Mikor leszel kész?
Majré Már a végén járok.
Ördög Kapsz egy órát. De tovább nem tartom a hátam.
 (Papkához:) Magáért se, öreg, hallja!? *(A többiekhez:)*
 Emberek! Ma befejezzük az ötvenes blokkot. Itt a rajz,
 Tatám, vas, mint a tenger, délig le kell nyomni. Aztán
 hajtanak vagy száz gamót. Huzalt is vágni kell...
Homérosz Mi lesz a reggelivel, Ördög?
Ördög Megeszitek kint, a falon. Idebenn nincs koszolás.

(Tatám, Sváb, Homérosz kimennek. Homérosz visszajön.)

- Homérosz Te Ördög, ha megkérdi a góré, hogy mit építünk itt,
 akkor mit mondjunk?
Ördög Ő a góré! Tudja, mit csinál... Miért kérdeznél?
Homérosz Hogy vizsgáztasson,... vagy mittudomén.
Ördög Nem a mi eszünkhöz mérik. Mondjad, hogy tornyot.
 Szolgáltató tornyot. Torony, és kész.
Homérosz Te Ördög... hogy mondják németül a tornyot?
Ördög Sehogy. Haladjál kifelé. Minek azt neked tudni?
Homérosz *(Kifelé menet)* Hát nem elég, hogy nem tudjuk, mit épí-
 tünk, de még németül se tudjuk!?

*(Homérosz kimegy. Majré elteszi a törülközőt, kilógó zoknikat. Ördög be-
nyúl a táskájába, kiveszi a reggelijét, leül enni. Maga felé fordítja Majré*

paksamétáját. Olvas. Majré visszajön, leül. Mostantól időnként behoznak egy-egy berendezési tárgyat. Virágot, víz-automatát, zászlókat Bodorné takarít, bejön, kimegy.)

- Ördög Majré öcsém... Hát van teneked apád...
- Majré Honnan veszed...?
- Ördög Hát itt van ni. Majakovszki. Úgy hívnak, nem?
- Majré Úgy hívnak. Az csak egy név. Valami nevének mindenkinnek lennie kell.
- Ördög Úgy hívták, Majakovszki. Apádat. Vagy az anyád volt Majakovszki. Ha nincs apa, az anya nevét adják a gyerekek.
- Majré A Majakovszkij utcában találtak. Pesten. Hat hónapos voltam. Bevittek a rendőrségre, onnan meg a menhelyre, a Lóczy utcába. Mivel a Majakovszkij utcában találtak, Majakovszki lett a nevem. Ilyen egyszerű.
- Ördög Mázlid van, hogy nem a Tanácsköztársaság útján hagytak el...
- Majré ...
- Ördög A keresztneved miért nincs ideírva?
- Majré Nincsen nekem keresztnevem. Majré vagyok. Így hívtok, nem?
- Ördög Ezt nem eszik meg, öcsém. Visszaküldik az egészet pótlásra, hiába a harminc oldal... *(Elővesz egy mapát.)* Majakovszki. Tessék, Majakovszki Ladomér. Mit akarsz? Van teneked becsületes neved...
- Majré Csak ezt ne, Ördög, kérlek! Ladomér napján találtak. Ezért lettem Ladomér... De ezt most felejtse el örökre, Ördög, kérlek!
- Ördög Milyen napra esik?

- Majré Július ...15. De kérek ne add tovább, le is térdelek, csak ne...
- Ördög *(Fellapozza a falinaptárt.)* Júli 15, aszondja, Henrik, Roland, Baldwin, Benvenútó, Bonaventúra – ez király! – Hendrik, Lodomér, Orlandó, Örkönd. ...A Lodomér szerintem jó választás volt. Vagy szerettél volna Benvenútó lenni inkább?
- Majré Kérek, Ördög, ne add tovább, maradjon köztünk! Könyörögve kérek!
- Ördög Lodomér. *(Lapozza az önéletrajzot.)* Így nem lesz jó. „Toronydaru kezelő vagyok a Hell and Heaven Limited Lilabibliablablánál... ez biztos rendben van, na, és akkor azzal folytatod, hogy – azelőtt! – milyen iskolába jártál.
- Majré Ja.
- Ördög De az önéletrajzokat nem így kezdik ám! A vége felől! Hanem itt születtem, ekkor és ekkor, stb. stb. Az elejéről! Így jutunk a végére.
- Majré Hátrafelé kérik. Hogy mi van most, és innen vissza. Logikus. Nekem is könnyebb így, legalább van honnan elrugaszkodni.
- Ördög Hát, ti tudjátok. *(Lapozgat.)* Nyújtod, mint a rétest, öcsém. „Odajött, tíz lépésre megállt. Mindig féltem a kutyáktól.” Kell ez bele? Önéletrajzba? Hoppá! „Ez nem volt nagy, de szúrt a szeme, mint az ördögé.” Én is benne vagyok! „Lehajoltam a súroló keféért, és hozzávágtam. Nem találtam el. A kutya megfordult, a kefe után szaladt, és odahozta. A félelem nem múlt el, csak annyi változott, hogy magamtól kezdtem félni.” Ezért ilyen hosszú ez.

- Majré
Ördög Átugorhatod, éppenséggel...
A vége meg csupa Majakovszkij. (*Visszalapoz.*) Lószart!
A fele egy az egyben Majakovszkij! Grúziában született, satöbbi, apja ki volt, hova költözik, bla, bla, ontja a verseket, magány és kudarc, öngyilkos lesz moszkvai lakásán... A fele Majakovszkijről szól, süsd meg. Az egész! Lodomér, Lodomér, hol a te önéletrajzod ez?
- Majré Mert valami azelőtt is csak volt, hogy megszülettem. Épp itt akadtam el. Mert most annak kéne jönni, hogy „Már az apám is darus volt.” Mondjuk. „Anyám háztartásbeli, de már kislánykorától írt verseket.” Anyai nagyapám, nagyanyám, és így tovább. Visszafelé is kell valami folytatásnak lennie...
- Ördög
Majré De ez a Majakovszkij, ez nem előzményed neked.
Máshoz nem köthetem magam. Más előzményem nincsen.
- Ördög Na, itt a vers. Te költötted?
Majré Majakovszkij. Nem egész vers. Részlet.
Ördög „Idehallgass Uramisten!
Nem unod
naponta átfújni elhízott szemeiddel
a felleg-kását?
mozgás – gyerünk
körhintával szereld fel
a jó és rossz tudásának fáját.”
- Ebbe se sok rímet írtak.
(*Bodornéhez*) Szép Bodorné! Vesse hát ki kártyán a Majré múltját. Azt mondják, maga egy boszorkány...
Bodorné Hazugság.

Ördög Azt is mondják, teából jósol. Holtakkal beszél, átlát a túlvilágra.

Bodorné Minden hazugság.

(Közben bejön Tatám, Sváb és Homérosz. Tatám és Homérosz az asztalhoz ülnek, előhalásszák a reggelijüket. Sváb egy fedett tányért vesz elő, és beteszi a mikróba.)

Ördög Megmondtam, hogy kint zabáljatok. Fel van minden mosva, síkálva.

Sváb Nagy szád lett, de nagy szád! Nem vagy te olyan nagy ember! Azért, mert megcsináljuk, amit mondasz, még nem te parancsolsz nekünk! Rakd össze – összerakom, szedd szét – szétszedem. De a reggelimbe ne pofázz bele!

Ördög Kitérött a parasztfelkelés?

Tatám Nézzed Ördög. A Sváb lecsót hozott, rohadjon meg, az nem jó hidegen, te is tudod. Homérosz lekváros kenyeret zabál, én meg kolbászos vajás kenyeret, zöldpaprikával, kecskesajttal, hagymaszárral, meg egy kevés majonézzel. Látod? Odaki telehordja a szél cementtel, ha leveszem a celofánt. Nehogymá' kavicsot szarjunk!

Ördög Szép szóval lehet ellenkezni, Tatám. Akkor elmondom magának, hogy a kenyeret zacskóból is meg lehet enni, a lecsó meg, ha jó lecsó, hidegen is jó lecsó.

Sváb Nekem te nem parancsolsz, Ördög, baszd ki a falábam! Demokrácia van, ha nem tudnád! Tudod mit jelent a demokrácia, húgyagyú? Azt, hogy mindenki a maga főnöke lett! Ez a demokrácia! Hogy „miénk a gyár!” Az ember ott zabál, ahol akar! Demokráciában.

- Ördög A magad főnöke akarsz lenni, Sváb? Akkor vonulj be klotyóba, és szépen, demokratikusan válaszsd magadat! És, ha nem vagy határozatképes, ne bánkódjál, hívd össze magadat egy későbbi időpontra, és akkor a jelenlévők számára tekintet nélkül határozatképes leszel!
- Sváb *(Felkap egy zászlót, nekimegy vele Ördögnek. A roham közben sípolni kezd a mikrosütő, megszólal a telefon. Sváb megtorpan.)* A kurva nénikédet... *(Sváb a melegítőhöz lép, Ördög felveszi a telefont.)*
- Ördög Szó se lehet róla. Nem fogunk emelni ekkora szélben. *(A vonal másik végén hosszan beszélnek.)* Üresen. Rendben.*(Leteszi a telefont.)* Vége a lazálásnak, Majré öcsém. Kapaszkodjál föl, aztán forgassad körbe a gémet. Látszódjon messziről, hogy dolgozunk...

Vége az első jelenetnek

Első felvonás, második jelenet

A felhők felett vagyunk, a toronydaru kabinja, a főgém, és az ellengém szerkezete látszik. A főgémen Majré anyai ági felmenői: anyja, Bukta Zsuzsanna (Zsuzsa) 19 éves, nagybátyja, Bukta Kálmán (Kálmánka) 10 éves, nagypapa, Bukta Béla (Béla) 66 éves, nagyanyja, Bukta Béláné sz. Bláthy Erzsébeth, (Böske) 55 éves, dédanyja, Bláthy Kálmánné sz. Miruczka Elma (Elma) 50 éves, dédapja, Bláthy Kálmán (Káci bácsi) 30 éves. Az ellengémen Papka, ugyanabban a szundikáló pózban, ahogy a lenti asztalnál is ül. Majré felkapaszkodik a kabinba.

Majré Mi a szent szar van... Hogy a kurva... bánatba kerülnek maguk ide? (Böskéhez) Ez munkaterület, néném! A pófám leszakad... ... hogy a jó ... istenbe másztak fel?

Béla Fönn vagyunk, igen. Fönn! Fönn! Itt fönn!

Majré Itt vagyunk fenn a... Fenn a...? Itt a...

Béla Itt, itt! Itt fönn!

Majré Itt fenn a... Meghaltam!?

Böske Dehogyan haltál meg, édes drágám! Mi haltunk meg! Csak mi! Te! Te, igazi hús-vér halandó vagy!

Elma Inkább csak csont-és bőr...

Káci bácsi Csont a csontunkból! És bőr a bőrünkéből!

Böske Már alig vártunk! Mi vagyunk a te ...családod! Én vagyok a te ...nagyamám! A Böske mami! Ő pedig a nagypapád! A Béla papi! És ő? Na? Ő a te pici bácsikád, a Kálmán. Kálmánka! Gyere, nyomj egy barackot a Gyurci fejére!

Majré Csókolom... itt valami fatális félreértés lesz. Én Majakovszki ...Ladomér vagyok. Az itteni toronydarus, ... Majré...

- Böske Semmi tévedés! Ismerünk mi téged, te vagy a mi Bukta Gyurink, a reménységünk, folytatásunk, a mi földi követünk, a kis darusunk, költőnk, a ...mindenünk!
- Majré Bukta...? Gyuri ...?
- Böske Igenigenigen.
- Béla *(Szót kérve)* Akkor szabad lesz? Köszönöm. Téged, fiam úgy hívnak de iure, de facto és in principio ahogyan, és mi úgy hívunk, ahogy ab ovo hívnánk, ha és amennyiben...
- Elma Jaj, ne körülményeskedjék már annyit, Béla!
- Béla Végigmondhatom, Anyuka?
- Elma Ne anyukázzon engem, vén moly!
- Böske *(Elmához)* Anyám, az Isten szerelmére! A Gyuri van itt! Tegyétek ezt félre! Ölhetik még egymást az örökkévalóságig. ...Gyurikám! Te, Bukta György vagy! Bukta vagy, mert mi is Bukták vagyunk! Apádat nem ismerjük, de te a Bukták vére vagy!
- Béla Mater certa, pater semper impertus. Az anya biztos, az apa bizonytalan. És mi, akik a tieid vagyunk, olyanok, akik számon tartják az övéiket, tégedet, aki a miénk vagy az élők között, Györgynek neveztünk el...
- Elma Ammen.
- Káci bácsi Ámen!
- Böske Érted már? Ő az én édesapám, *(Káci bácsira utal)* a te dédapád, a Káci bácsi. Elesett a háborúban, fiatalon, szegény feje. A Donnál, jól mondom? Ő meg a te dédanyád, *(Elmára utal)* aki az én édesanyám. Elma! Ő is meghalt fiatalon. Nem tudni, miben halt meg, mert azt a betegséget még fel sem fedezték...
- Majré *(Elindul a létrán lefelé, rémült, kérlelő kiáltásokat hallat a család.)*

- Böske Gyuri! Gyurikám! Hát nem akarod látni az édesanyádat?
- Majré *(Visszamászik.)*
- Zsuzsa *(Eddig takarásban állt, a többiek sort nyitnak, előtte, ő nézi Majrét, hátat fordít.)*
- Elma Kicsit kelekótya. Nagyon megütötte magát... Látszik, hogy nem a rendes úton jött fel. De nem is bír rendesen meghalni.
- Böske Mit kelekótyálja, Anyuka? Lekelekótyálja a saját unokáját... Nézzed, Gyurikám. Ő a Te édesanyád.
- Majré *(Odamegy Zsuzsához)* Szóval te vagy az anyám? *(Zsuzsa szembefordul.)*
- Böske Hát nem gyönyörűszép? Ahogy felért, már nyomban válogatták is be az angyalok közé. De aztán kirostálták...
- Béla Mert rossz a lelkiismerete. Méltán.
- Elma Bezzeg maga. Maga patyolat-lélek.
- Béla Én nem rekkiroztam, Anyuka. Időben felvettem az utolsó kenetet.
- Böske *(Majréhoz)* Ő a te anyád. A mi Zsuzsánk.
- Majré *(Zsuzsához)* Meghaltál. Akkor hiába kerestelek...
- Zsuzsa Zeusz kilökött az ötödikről. Hagyjuk... Úgyse nagyon akartam már élni.
- Béla Azok a magassági gének! *(Majréhoz)* Tudtad, hogy a nővérem, a te déd-nagynénéd volt az első magyar női ejtőernyős? Honnan tudnád! Bukta Teréz. 1937-ben, a Nemzetközi Légi Mentésügyi Bizottság első tanácskozásán ugrott ki, a mátyásföldi bemutatón. Sajnos, nem sikerült az ugrás szegénynek. Nem is tartják számon. A toronydaruzás, az is egy szép szakma. Csak bírni kell a téniszonyt.

- Majré Az a... Zeusz... volna az apám?
 Zsuzsa Az egy strici. Miatta kellett kirakjalak. Ő is itt van már fenn valahol...
- Majré Gondoltam, hogy nem csak úgy elvesztett valaki. Ki lettem rakva?
- Zsuzsa Muszáj volt.
- Majré Ez volna itt a mennyország?
- Káci bácsi Magától értetődik.
- Béla Mondjuk úgy, ez itt a túlvilág... a túlvilági valóság.
- Káci bácsi Hipokrita zagyvalék! Itt van az áhitott mennyben, és meg akarja magyarázni!
- Böske Apuka, kérem, ne most, amikor itt van a gyerek!
- Zsuzsa Igen! Ő beszéljen!
- Majré Ha ez a mennyország, mit keres itt az a... „Zeusz”?
- Béla Jó a kérdés! Továbbmegyek. Mit keres a mennyországban (*Káci bácsira utal*) Apuka? Hány embert megölt a háborúban?!
- Káci bácsi Isten segedelmével, ecsém!
- Béla Vagy, mit keres itt a lányom, aki eltaszított téged, egy-szülött gyermekét, már bocsánat?!
- Káci bácsi Himmelhert! Nem elég nagy a mennyország, hogy mind elférjünk, a szentségit neki?! (*Béla*hoz) Az összes istentelen ateista itt van, beleértve téged is. Felhánytorgatom? Nem hánytorgatom fel. Akkor meg miért pont engem kell furton-furt kipécézned?
 (*A rádiótelefonból*) Majré! Majré, hallasz? Vétel!
- Ördög Hallom. Vétel.
- Ördög Miért nem forog az a madár?
- Majré Mindjárt megforgatom. Vétel.
- Ördög Forgassad, mert ha én felmegyek, úgy megforgatlak, hogy még az ükanyád' is ringlispílnék nézed!

- Majré Vettem. Vége. *(Böskéhez)* Hol van az ükanyám?
- Böske Melyik ükanyádra gondolsz? Abból tizenhat jut egy emberre, drágám.
- Majré Akkor az ükanyáim hol vannak? A szépapáim. Az őseim...
- Elma Föntebb. Egyel föntebb.
- Kálmánka Néha idetéved onnan valaki. Nagyon, nagyon régiek.
- Böske Ők már meghaltak. Úgy értem, odalent senki sem gondol már rájuk. Nincs, aki felidézze őket.
- Kálmánka Anyu, és engem ki idéz fel?
- Böske A Marcsa néni, kicsim. A Dadus. Emlékszel? Ő volt az én dadám. És egy kicsit a tied is! Ott van a piciképed a kredencen az üveg között. Bizony!
- Kálmánka És a Káci papát ki idézi fel?
- Böske Őt is a Dadus, kicsim...
- Káci bácsi Hohó! Meg a katonáim!
- Béla Ne reménykedjen, Apuka. Egy se élte túl. Magával jöttek ideátra, mind.
- Káci bácsi Azt te nem tudhatod ecsém. Nem voltál ott.
- Béla A Vöröskereszttel kutattattunk maga után, az örökség okán. Tényfeltárást kellett tartani. *(Elmához)* Emlékszik, ugye, Anyuka? Hallja, amit kérdezek?
- Elma Halott vagyok, nem süket.
- Káci bácsi Baromság az egész. A múlt, az múlt. Egy nagy találgató.
- Béla Tudja maga, Apuka, mi az, hogy tény? Hogy ötven éve nem szellentett. Ez egy tény. Veritas veritatis. A tényfeltárási igazolta, hogy maga meghalt, és magával együtt meghalt mind az összes katonája!
- Elma *(Böskéhez)* Lányom, lányom, hogy bírtad ki ezt a dudálékos marhát? Hogy is bírtál ennyi évig együtt

- lenni? A gyerekek is meghaltak. Micsoda sorscsapások, Istenem!
- Kálmánka És, ha a Dadus meghal, akkor ki idéz fel minket?
Böske Megkérjük őt... (*Majréra utal*) ...hogy néha emlékezzen ránk...
- Ördög (*A rádiótelefonból*) Majré! Ott vagy? Mindjárt ideérnek. Forgassad, bazmeg! Vétel.
- Majré Valami gyík van a kötéllel. Megnézem, aztán megyünk. Vége. (*Zsuzsához*) És az apám? Az apám hol van? Tudjuk, hogy ki az apám?
- Zsuzsa Húsz éves voltam. Naponta nyolc kört is lezavartam.
Elma Fúj. Menten elhányom magam.
- Káci bácsi (*Elmához*) A maga hibája, ugye tudja? Hogy adhatta Erzsébethet (*Böskére utal*) egy ilyen (Bélára utal) alakhoz? Aki kurvát nemz a családba?
- Elma (*Kálmánkára tekintettel*) Nicht vor dem Kinder!
Zsuzsa Én védekeztem... A legtöbb esetben. Ha meg nem sikerült, elhajtottam a... magzatot.
- Majré És a pasik...? Emlékszel rájuk? Hasonlítok valamelyikre?
- Zsuzsa Nem emlékszem az arcukra. Háttal fordultam, hogy ne is lássam őket.
- Majré Beszélt valamelyik ...oroszul?
Zsuzsa Volt köztük orosz is, gondolom. Vagy csehszlovák? Jugoszláv? Nem bírtam őket megkülönböztetni.
- Böske Gyurikám, az apádat már nem ismerjük meg, soha. Ebbe bele kell nyugodni, kisfiam.
- Majré (*Zsuzsához*) Miért nem vetettél el?
Zsuzsa Nem tudtam, hogy terhes vagyok. Mire megtudtam, már kész voltál.
- Majré ...

- Zsuzsa Aztán megszülettél.
Majré ... Hol, pontosan?
Zsuzsa Hol. Valahol, ahol éppen laktam. Zeusz le akart nyomni a retyón, pici voltál, korán jöttél. Nem hagytam. Akkor megengedte, hogy szoptassalak, míg van tejem. Hat hónapig volt, aztán ki kellett rakjalak.
- Böske Micsoda kérdések! Micsoda válaszok! Nem beszélhetek így! Anya és gyermeke vagytok! Szeressétek egymást!
Majré Asszonyom...
Böske Nagymama... Böske mama... No...
Majré Asszonyom, még pár dolgot meg kell tudnom az ön-életrajzom miatt. Aztán mentem. (Zsuzsához) Miért pont a Majakovszkij utcában lettem ...kirakva?
Zsuzsa Már nem is emlékszem, melyik utca volt... Nem tudom... Sötét volt...
Majré (A többiekhez) Költő... esetleg van a családban? Más művész?
Béla Eleddig nem merült fel ilyen adat. Anyai dédatyád ugye, a katonai hivatást választotta...
Káci bácsi Tudok én beszélni magam helyett! (Majréhoz) Az én atyám, a te dédnagyatyád, Vitéz Bláthy Lodomér ezredes, maga is katona lévén, Keszőhidánál 1917-ben aknára lépven, bal lábát elveszejtven, ki maga már nem lehet köztünk mindenki által elfeledven, akkor a háborúból hazatérven, engem katonai iskolába íratván, keseregven a haza üdvén, katona helyett katonát, engemet maga helyett a hazának ajánlván...
Böske Hogy jön ez ide, Apuka? Azt kérdi a gyerek, volt-e költő a családban?
Káci bácsi Dehogyan volt! A családban mindenki becsülettel szolgált a nemzetet! Harcolt, vagy dolgozott! Mindaddig,

- mígnem (*Bélához*) te, ecsém, beszűrődtél közénk, s orvul, elestem miatti elesettségünket kihasználván deklasszáltad a családomat!
- Béla Ha nem veszem el a lányát, éhen halnak... Ő is, Anyuka is. Ott laktak ketten a pisiszagban. Rám való tekintettel kezdték el lehúzni a vécét!
- Káci bácsi De-klasz-szál-tad! Hogy' hívjátok a lányomat, akinek én a szent keresztségben az Erzsébeth nevet adtam, téhával? Böskének! Hogy' hívják a dédunokámat? Vitéz Bláthyak vérét? Az egyetlen eleven Bláthyt? Buktanak! Aki most egy komonista költő nevét viseli. Egy oroszét! Majakovszki! Pontos „i”-vel a végén... Ez a deklasszáls! És mi lett a gyerekből? Egy proletár!
- Elma Ejnye, Kálmán! A saját dédunokáját sértegeti...
- Majré Nem veszem magamra, néném. Nincsenek már proletárok.
- Káci bácsi De, de! Vedd magadra! Sértődj csak meg! Legyél eindeutig! Ég és pokol. Úr és szolga. Nézd, hova jutott a nagyapád... (*Bélára utal*) Revizor lett egy hengerdénél... A szakszervezet pénztárnoka... Munkásőr, aki ravasznak hívja az elsütő billentyűt. Honnan is tudhatná szerencsétlen, hogy hová tartozik? ... Te tudod, hová tartozol?
- Majré Azt se tudom, hogy hívnak. Bláthy? Bukta? Majakovszki?
- Zsuzsa Örülj neki. Te döntheted el...
- Majré Az apám egy sötét kapualj. Az anyám meg egy kurva, aki elhagyott az utcán...
- Böske ...aki annyit se élt, mint te. A bátyja lehetnél... Máig gyerek. Szörnyet élt és szörnyet halt alig húszévesen.

- Elma Ti addig hol voltatok, lányom, már pardon? Te, meg a Béla?
- Böske Magának anyám, azt már nem kellett megélni, könnyen beszél. (*Majréhoz, Elmára utalva*) Elvitte valami kór, ahogy nagyapád feleségül kért, rá egy évre. (*Elmának*) Elmesélhetné, anyám, milyen egy ismeretlen kórban elhunyni... Itt vagyunk mióta, és még egyszer se mondta el...
- Elma Másról beszélsz, jányom, mint Bodóné, mikor a bor árát kéri. Miért nem dicsekszel el a Gyurkának a kicsi Kálmán halálával?
- Kálmánka Majd én, majd én, majd én! Az úgy volt, hogy sétáltunk a Fő utcán, anyu meg én, és a kutyám, Gombóc, leakadt a pórázról, és átszaladt az úttesten, én meg utána. Pont rakodtak egy bolt előtt, én kiugrottam a kocsi mögül, de jött egy szénszállító Garant, és itt, puff, pont a derekamnál a lökhárítója, a fejemet meg oldalt a halántéknál, bumm, bele a hűtőrácsba. Elvéreztem, mire a mentő odaért. Ugye, anyu? A Gombóc pedig felnyalta a véreket az útról. Ugye? Ugye?
- Böske Hol rontottam el? Kirántotta a kezét a kezemből, futott a kutya után. Nem tanítottuk meg neki a közlekedést. Hogy az veszélyes.
- Elma Ó, hányszor leszálltam innen, édes jó Istenem, és fújtam el a gyertyát a Kálmánka fényképe mellett! (*Böskehez*) Hogy térj észre, mert a lányod elcsavarog az életből, az urad meg azért maradoz ki esténként, mert elege van a kétszoba-konyhás temetőből...
- Béla Nem maradoztam ki, Anyuka, dolgoztam, késő estig, látástól mikulásig.

- Elma Ja, ne hazudozzon! Nem süll ki a szeme? Halott hazudik halottnak?
- Béla Non omnis moriar. Nem halunk meg egészen.
- Káci bácsi *(Böskéhez, Bélára utalva)* Egy ilyen ... alakra áldoztad az életed, kislányom. Tagadta az Istent világ életében, itt meg a zirci apáttól vesz latinórákat. Nonszensz! Egy halott, aki egy holt nyelvet tanul!
- Béla Apuka, kérem! Itt ez a hivatalos nyelv!
- Káci bácsi Odalent meg orosz leckéket vettél a párttitkártól! Micsoda egy opportunist, gerinctelen szaralak!
- Béla Kikérem magamnak! Hithű kommunista voltam! Csak a családi problémák nem engedték kiteljesedni bennem az eszmét...
- Káci bácsi És közben nem zavart, hogy néhai apósod, a haza védelmében orosz anyanyelvűek ellen hadban állván, orosz anyanyelvűek keze által halt hősi halált?
- Béla Az orosz nyelv az egyetemes kultúra része, Apuka. A nyelvek a háborúkban semleges álláspontot képviselnek.
- Elma *(Bélához)* Schlagfertig! Inkább a Gyurkának magyarázza meg, hogy miért nem vigyázott jobban Zsuzsára!
- Béla Vigyáztam én, ahogy tudtam. De hirtelen felnőtt, eltűnt. ...nagylány volt már.
- Elma Nagylány, lárifári! Nézzen rá...! Termetre is gyerek. Gyerekesze van.
- Böske De úgy tudott gyűlölni, akár egy öregasszony. Megátalkodottan.
- Zsuzsa Nem gyűlöltelek, anyám. Ti gyűlöltetek engem. Mihelyt meghaltam, mindjárt minden betegségből kigyógyultál. Mindegy. Túl vagyunk rajta, kalap-kabát...

- Majré Tudnom kell, mikor születtem. Születési helye, anyja neve, ilyenek.
- Zsuzsa Decemberben születél. Hogyis... hányadikán?
- Böske Huszonnyolcadika volt. Csütörtök. Este, tizenegy óra tízkor. Mi mindjárt Györgynek neveztünk el...
- Majré *(Zsuzsához)* Te milyen nevet adtál?
- Zsuzsa ... Baba.
- Majré És... becéztél valahogy ...esetleg?
- Zsuzsa Pici ...Baba.
- Majré ... Anyám neve?
- Zsuzsa Bukta Zsuzsanna.
- Majré Hol született, mikor?
- Zsuzsa Az anya születését nem kérdezik a gyerektől. Soha.
- Béla Én, kisfiam, Pentelén születtem, apám volt a pentelei révész, idős Bukta Béla. Anyám halat sütött a pentelei közkonyhán. Már nem lehetnek velünk. Nem tartja őket számon senki odalent.
- Káci bácsi De nem is érdekes. Megkérdezi tőle *(Majréra utal)* valaki is, hogy hol született a nagyapja? Vagy az anyai dédapja? Aki én volnék, speciel. De kit érdekel, ki voltam én? Vagy az anyai dédnagyapja, aki az én apám volt, s mint ilyen, hozzám közelálló, őt ki kérdezi fel? Hány elveszett lélek van szerteszt, idefenn? Hány millió-billió? Csak egy haldokló dada haja szála köt egybe minket...
- Böske Bizony. Ha meghal a Marcsa, mind elveszünk. Szétszéledünk odafönn... Neked kell majd emlékezned ránk, kisfiam! Vérünk, egyetlen szülöttünk, itt vagyunk a lábaid előtt, kezvedbe és szívedbe helyezzük egész valónkat, belőlünk minden a tied legyen, tarts minket

- számon, őrizd létünket tenmagad élete őrzése által, s ments meg minket az örök haláltól.
- Mind Kérünk téged, hallgass meg minket!
- Elma Majd mi is vigyázunk rád! Rajta, mondjunk neki hasznos dolgokat! Amiket csak mi tudhatunk!
- Kálmánka A szép Bodorné beleköpik a teába!
- Zsuzsa Kálmánka! Ez árulkodás!
- Kálmánka Lent a műhelyben, Bodorné, mikor feltölti a kannát teával, hármat beleköp! Aztán kiviszi, és ti megisszátok!
- Majré A szép Bodorné...?
- Kálmánka Mert utál benneteket. Mert szekáljátok, mert cigány.
- Elma Jó lesz vele vigyázni. Leskelődik. Ide is átlát.
- Kálmánka Ördög meg csal a kártyán. Összejátszik a kancigánnyal. Az kibicel, lesi a lapotokat.
- Majré Mi van Tatám disznajával?
- Kálmánka Férges. Tusi néni megetette férges hússal. Bosszúból, mert Tatám elverte. Mert meg akarta fogdosni Tusi nénit, de az meg nem hagyta. Tatám erre elverte a Tusi nénit, az meg elbánt a disznóval.
- Majré A Sváb feleségét mondjad. Azzal mi van?
- Böske Az már úton van, szegény feje. De még sokat szenveded idáig. Bélám is rákkal jött fel, úgyhogy mi tudjuk... Úgy-e, Bélám?
- Béla Az egyszer szentség. Lassú. Fáj. Utólag, hadd' mondjam, így kell lennie. A fájdalom ...az benned a kampó. Azzal húznak át ideátra. Egyszer csak bevallod, hogy nem akarsz élni tovább... Van idő elfogadni. Nem úgy, mint Apuka, ugye, akinek jött a bomba, derült égből a villámcsapás. Azóta is izgága, nem igaz? Hogy miért pont oda? Miért pont akkor? Miért pont őt?

- Majré Kapaszkodjanak, fordulunk! (*A kabin a felé lép, meglátja az ellensúlyon gubbasztó Papkát.*) Ez meg a Papka...
Hogy a rákba kerül ide?
- Böske Felemelkedett az éjjel szegény. Álmában megállt a szíve. Csendben megjelent, köszönt, megkérdezte szabad-e a hely, szabad volt, leült, és elszunyókált.
- Majré Meghalt.
- Káci bácsi Mint annak a rendje.
- Majré (*Kimegy az ellengémre, Papkához.*) Papka! PAPKA!
- Papka No! Mán fő' kő' támadni?
- Káci bácsi Hol van az még! Az imént haltál meg. Hány esztendőt éltél, ecsém?
- Papka Téleg meghóttam, rohaggyon meg. Hatvan mútam. Visnyei vagyok, de híjatok csak Papkának. (*Majréhoz*) Te, oszt' az Orsi, tuggya-é?
- Majré Honnan tudná, Papka? Még mi se tudjuk. Maga most is ott ül az asztalnál. Beszélnek magához...
- Papka Pedig tuggya. Orsi, ő tuggya. Csak úgy kalapál a szíve.
- Böske Orsi ...a kedves lánya?
- Papka Ő az én feleségem. Orsi! Ki fogja sírni a szemit! Ajjjjjjjjj! Midég attó' fé'ét, hogy maga' marad. Én meg attó', hogy én. Még az életbe' mindég én jártam jobban.
- Böske Gyerek? Vannak-e gyerekek, bácsi?
- Papka Gyerekek? Hun vannak mán azok?! Az egy másik világ! Abbó' mink mán élve kipusztú'tunk. (*Majréhoz*) Eriggy lefelé, oszt aggyátok meg a végtisztességet.
- Majré Megyek, Papka. Megforgatom a darut, és indulok.
- Ördög (*A rádiótelefonból*) Majré! Ott vagy még? Vétel!
- Majré Forgok, már forgok. Vétel.

Ördög Itt járnak, mindjárt ráfordulnak a bekötőre. Ne forog-
jál, gyere lefele, hadd' rúgom szét a segged! Hallasz?
Vége!

Majré *(Mászik lefelé a létrán.)* Hallották? Vége! Kopjanak le!
Tűnjenek el!

Vége az első felvonásnak

Vlagyimír Majakovszkij – Majakovszki Ladomér:
NYEKK!

(A második felvonás előtt elénekli Majakovszki Ladomér.
Kurzívval a Majakovszkij sorok.)

Nyekk! Kalandos így születni meg.
Az isten nagyhatalmú pásztor,
S mit elkövetünk többrendbelileg,
Halálfogytig büntet érte párszor.

Nyekk! Kalandos így születni meg.
Halálfogytig büntet érte párszor.

Nyekk! Kalandos így születni meg.
A csillagokat lenyakazta,
Üstökös-fütykösük fityeg,
Hogy vihog a vén pederaszt!

Nyekk! Kalandos így születni meg.
Hogy vihog a vén pederaszt!

Nyekk! Kalandos így születni meg.
Ég! Kalapját kapja le, hallja?
Jövök! Minden év külön tipeg,
Rózsaszínen vár a felleg alja.

Nyekk! Kalandos így születni meg.
Rózsaszínen vár a felleg alja.

Második felvonás, első jelenet

A konténer-szint. Új asztal van, lócák helyett székek, üdítő-automata, presszógép. Virágok cserépben, vázában. Zászlók. Transzparenszek a falakon: „Sic itur ad astra!” (Lord Goodgod). „Ucsityszja, ucsityjsza, ucsityszja! (Lord Goodgod). „Think globally, act locally!” (Lord Goodgod). Ördög, szemben az egyik szekrénnel, az ajtajának támaszkodik. Körülötte Tatám, Sváb, Homérosz.

(Megérkeznek a látogatók. Ördög megfordul, hátát nekiveti a szekrényajtónak. Sorban bejönnek a konténerbe. Elöl két biztonsági őr, utánuk az építésvezető munkaköpenyben, majd Lord Goodgod, mögötte a sleppje. Az építésvezető mutogat, nyögve, rossz angolsággal, német szavakat belekeverve. Lord Goodgod leinti. Energikus, arcra hasonlít a Papkára.)

Goodgod	(Svábhoz, kezét nyújtva – utána a slepp tagjai, ők is kezét ráznak mindenkivel) Lord Goodgod, jó napot kívánok!
Sváb	Grüszgott, tiszteletem!
Goodgod	(Tatámhoz, kezét nyújtva) Lord Goodgod, jó napot kívánok!
Tatám	Jó napot kívánok!
Goodgod	(Homéroszhoz, kezét nyújtva) Lord Goodgod, jó napot kívánok!
Homérosz	Torony!
Goodgod	(Ördöghöz, kezét nyújtva) Lord Goodgod, jó napot kívánok!
Ördög	Hóvarjú. Szarvas. „Rabert” Szarvas. Velkam!
Goodgod	Kedves Barátaim! Kitüntetés számomra, hogy köszönhetlek Titeket a Jövő Kapujában! Ez a Torony lesz a Világ legmagasabb tornya!

Majré
Goodgod

Ez a Torony a Jövő Kapuja!
Talán arra gondoltok, a Jövő valami távoli dolog.
Bizony mondom, tévedtek.
(*Besettenkedik, megáll a háttérben.*)
A pont e most elhangzó mondat végén: a Jövő.
Nem kell, hogy elhiggyétek nekem. Magatok is tud-
ván tudjátok.
(*A kíséret feltapsol.*)
E Torony azért épül, hogy kapcsolatot találjunk a
Földön kívüli Ismeretlennel.
Talán azt gondoljátok, ez olcsó mese. Ez esetben
mindannyian tévedtek. Először is: mert nem olcsó.
(*A kíséret felnevet.*) Bizony mondom nektek, egy csep-
pet sem az.
Másodsor, amit keresünk, nemcsak a mesékben
létezik. Amit keresünk, itt van velünk, a Jövőben. De,
hol a Jövő? – kérditek. Nagyon-nagyon közel. És ter-
mészete szerint folyton közeleg. A Jövő: Jelenvalóság.
(*A kíséret feltapsol.*)
Ez a vasszerkezet, amit szereltek, ez a Jövő! A Jövő
szerkezet! Ti emelitek fel, és illesztitek az éghez! Ti
vagytok a Jövő összeszerelői!
Ne feledjétek! A Jövő itt van a következő mondat vé-
gén! Bizony mondom, mi odatesszük azt a pontot!
Vállalatunk, a Hell & Heaven elszántan küzd, hogy el-
érje ezt a kimagasló célt! Bizony mondom, hamarosan
kopogtatunk azon az Ajtón. (*A kíséret tapsol.*)
És a Ti értékes támogatásokkal még ma megnyitjuk
azt!
(*A kíséret hosszan tapsol.*)
Köszönöm a figyelmet! Van kérdésük?

(Bejön Bodorné, egyik kezében tálca poharakkal, másik kezében teáskanna. Tölt, körbekínál. Először Lord Goodgod iszik.)

Goodgod Ízletes a tea! Szív, lélek és szakértelem! Minden benne van!

(Bodorné kínálja a többieket, Majré elhárítja.)

Goodgod Valami észrevétel? Kivánság? Kérés?
Sváb Tisztelt igazgató úr! Esetleg a tizenharmadik havi fizetésén el kéne gondolkodni. Javasolnám. Mert régebben...

Goodgod Visszakérdezek. Önöknél hány hónap egy év?

Sváb Tizenkettő, de megbecsülésképpen...

Goodgod Nem értem a kérdést. De köszönöm.

Sváb Mert, hogy mondjam..

Ördög *(Bokán rúgja Svábot.)*

Goodgod Köszönöm a hozzászólásokat, most búcsúznom kell. Örülök, hogy itt lehettem. Ne feledjék: az utolsó emelet! Hamarosan találkozunk – odafönn!

(Lord Goodgod kezét ráz a brigád tagjaival, távozik, utána a többiek, fordított sorrendben, mint ahogy bejöttek. Az utolsónak távozó biztonsági őrök magukkal cipelik a presszógépet és az ásványvíz automatát.)

Majré *(Ördöghöz lép, lassan eltolja a szekrény elől. Az kinyílik, kidől belőle Papka holtteste. Majré átkarolja. Homéroszhoz:) Fogd a lábát! Rakjuk föl! Hó-rukk! (Az asztalra fektetik.)*

Homérosz Édes szaga van. Mint a babahányás.

- Ördög (Svábhoz) Gyászolunk, te meg a fizetéssel jössz. Miért nem bírod tartani a pofádat?
- Sváb Ők akarták tudni, mi van. Aztán mégse akarták...
- Ördög „Mienk a gyár”, mi? Baromarc.
- Tatám Arról kéne beszélni, hogy most mitévők legyünk.
- Sváb Ma már nem dolgozunk, az hétszentség! Gyászolunk.
- Ördög Nem tudom, mi van ilyenkor. Nekem még nem halt meg senkim.
- Homérosz Ennyit sem tudtok? El kell szépen temetni.
- Sváb Nesztek. Minek ide torony? Itt van Homérosz, az idegen értelem.
- Ördög (Az egyik zászlórúdról lehúzza a textíliát. Odanyújtja Homérosznak.) Takard le az öreget.
- Homérosz (Rálebbenti a zászlót, igazgatja, de az sehogy se éri végig Papka testét.)
- Majré Fel kéne hívni Orsi nénit, és megmondani neki.
- Ördög És addig? Nem várhatunk, amíg az öreglány idevonatozik.
- Tatám (Fog két cserép virágot, a halott fejénél két oldalra helyezi.) Adjuk meg neki a végtisztességet.
- Majré Már megkapta. Begyűrtétek az Öreget a szekrénybe, mint egy pufajkát...
- Sváb Mit csináltunk volna, baszd ki a falábam?! Ideállít az egész szakramentom, a Papka meg bóbiskoljon az asztalnál holtan?
- Bodorné Szólni kell az építésvezetőnek, az majd intézkedik. Kihívja az orvost, az kiállítja a halotti bizonyítványt, jönnek a halotyszállítók és elviszik. Aztán megy minden magától.
- Tatám De nagyon vágja.

- Bodorné Volt benne részem.
 Ördög Mi legyen a végtisztességgel?
 Tatám Mondjál hát egy pár szót, tatám.
 Ördög Papka! Bocsásd meg, hogy beraktunk a szekrénybe. Ha nem vagy meghalva, hanem csak ...illuminált állapotban...
- Sváb Mondjad nyugodtan, hogy bebaszva. Hogy ő is értse.
 Ördög ...hanem csak be vagy tintázva, akkor is a szekrénybe dugunk el, mint volt már arra példa. Sajnos meghaltál. Jó ember voltál, mindig rendes voltál. Ha van mennyország, és van igazság, Te most odafentről nézel le ránk. Majd a Majré ír rólad egy szép verset, ha elvégzi az iskolát, és akkor fennmarad a neved, meg az övé is... És most, a lelki üdvödre megisszuk a dugipálinkádat. *(Int Homérosznak, ő kihalásza Papka zsebéből a laposüveget. Körbeadják, isznak, míg kiürül az üveg. Csendben állnak.)* Megyek, felhívom Orsi nénit. Szólok az irodán. Ebédig van egy óránk. Délután be kell emeljük az utolsó blokkot. Munkára!

(Sváb, Tatám, Homérosz átmennek a szerelőkonténerbe, vasat hajlítani. Ördög kimegy. Majré előveszi a paksamétáját, leteszi az asztalra. Óvatosan odébb tolja Papka testét, helyet csinál, aztán leül a papírok fölé. Kihúz, beleírkál. Bodorné mossa a padlatot.)

- Tatám *(A szerelő részlegben, Svábhöz)* Hogy van az asszony?
 Sváb Már nagyon várandós. Mindenperces.
 Tatám Miért nem mész be hozzá?
 Sváb Nem lábatlankodok ott. Úgyszincsen magánál.
 Tatám Nekem is beteg a disznóm, rohadjon meg.
 Sváb Mi baja?

Tatám Nem akar zabálni. Csak fogy.
 Sváb Azmá' nem jó.
 Tatám Lehet, az is rákos.
 Homérosz Disznó nem lesz rákos, Tatám.
 Tatám Nem tudhatod. Elkapnak már az állatok is, mindent...
 Homérosz A disznóknak nincs idejük rákosnak lenni, Tatám. Féreg lesz abba'.
 Tatám Mondasz valamit, Homérosz, pedig nem szoktál...
 Sváb Adjon neki reszelt murkot, Tatám. Sváb gyógyszer. Az kihajtja.

(Jön két rendész. Az egyik molnárkocsit tol. Belehúzzák a holttestet egy zsákba, rádöntik a kocsira, eltolják, viszik a két cserepes virágot.)

Bodorné *(Fogja Papka pálinkásüvegét, megtölti vízzel, és a vázából átesz bele egy szál virágot. Odateszi az asztal közepére. Térül-fordul, hozza a kannát, tölt Majrének egy bögre teát.)*
 Majré Bele van köpve?
 Bodorné Még nincsen.
 Majré Bodorné, szép Bodorné... Tudja mi bennünk a közös, Bodorné? *(Belekortyol a teába.)* A nyálán kívül?
 Bodorné Nincsen beleköpve, mondom.
 Majré Nana! Az, hogy mindketten álnevet viselünk. Maga nem Bodor. Csak a Bodor Bodor. Maga meg a Bodor után Bodor.
 Bodorné *(Beleköp a bögrébe, kimegy.)*
 Tatám *(A szerelóműhelyben)* Mi ez a földönkívüli ízé, amiről a góré papolt?
 Sváb Ufók. Űrlények. Azokat akarják fürkészní a toronyból.
 Homérosz De majd csak jövőre. Ha jól értettem. Legalábbis a jövőről beszélt.

- Tatám Mi meg kapkodjunk. Folyton ez a keresztbe-szervezés, rohadjon meg.
- Sváb Tudják ezek, mit csinálnak, Tatám! Ha fognak egy úrlényt, tudja, mi pénzért fogják mutogatni? De a tizenharmadik havi fizetést irigylik a paraszttól.
- Homérosz Minek keresni ezeket? A lényeket? Ha okosabbak nálunk, maguktól is idetalálnak. Ha meg butábbak, mit akarunk tőlük? Csak a bajnak lesznek. Mint a négerék, vagy az indiánok.
- Tatám Te beszélsz, Homérosz? Ti is csak a bajnak vagytok.
- Homérosz De minket nem kellett megtalálni, Tatám. Mi találtuk meg magukat!
- Sváb Mert okosabbak voltatok nálunk, baszd ki a falábam!
- Homérosz Szépen tudott magyarul. A göré. Külföldi létire.
- Tatám Nagyobb úr az, mint a pápa! Pedig az is minden nyelvet beszél.
- Homérosz De még le is kezeltünk, elmesélem néktek. Mondom neki: Torony! Németül. Mert úgy akartam, csak nem sikerült. De megértette!
- Sváb Homérosz, Homérosz, az anyád istenségit! Folyton variálsz, mint a cirkuszi ló!
- Tatám A görénak muszáj is sok nyelvet tudni. Ki tudja, hány országnak parancsol? A pápa meg csak keftelésből tanul.
- Sváb Lószart! Muszáj neki is! Hát nem az ő főnöke zavarta össze az emberek beszédét? A Szentatya meg tartja háttát. Meg kell neki mutatni', hogy úrrá bír lenni a káoszon.
- Homérosz Ez a torony, elmesélem néktek, olyan magas, hogy ez a legmagasabb torony a világon. Úgy lehet, ennek a

- tetejéről még az Úristent is meglátni. Lehet, azt akarják keresni. Az is csak egy ismeretlen személy...
- Ördög *(Belép a szerelő műhelybe.)* Hogy haladunk?
- Tatám Megleszünk. Orsi nénit hívtad?
- Ördög Már nem is sírt, szegény. Hogy ő már az éjjel megérezte, azt mondja. Kisírta a szemit. Aggódik, hogy drága lesz a fuvar. Mondtam neki, hamvasztassa el itt, akkor kisebb lesz a csomag. De nem, ő akarja felöltöztetni. Erre hívjál lapot...
- Sváb Akkor most mi lesz?
- Ördög Seggünk ki lesz! Dolgozzatok! Közéleg a jövő, nem azt mondták, rohadjon meg! Mindjárt dél, oszt' még sehol se vagytok.
- Tatám Ördög, Ördög... a „Rabert” beszél belőled.
- Ördög Kiröhögtök, bazdmeg? Majd, mikor a pénzt számolod, akkor legyen jó kedvetek!
- Tatám Vicc volt, csak vicc, tatám. Elkészülünk, ne tojj be.

(Ördög átmegy az öltözőbe. Kinyitja a szekrényét, az ajtó belső lapja tele van pucérnős poszterekkel. Kivesz egy guriga wc-papírt, bemegy a melék helyiségbe. Majré a nyitva hagyott szekrényhez lép, nézegeti a képeket.)

- Bodorné *(Bejön, nekiáll súrolni az asztalt. Majréhoz)* A Bodor meghalt. Tavaly. Mikor megtudtuk, hogy meghal, felvettem a nevét. Amíg én élek, fennmarad. Minden iratomba bele van ...tetoválva. Ha levinném, újra Lakatos lennék. De, ha ismerné az apámat, maga se akarna őtána lenni Lakatos. Inkább vagyok a Bodor után Bodor.

- Sváb *(Átjön a szerelő műhelyből. Bodornéhoz)* Szép virágszál!
Szív, lélek, szakértelem! Kínáljon meg egy kis ízletes
teával!
- Bodorné *(Lecsapja a spongyát, kimegy.)*
- Sváb *(Majréhoz)* Láttad, hogy járt a fara? Hoj, baszki a falá-
bam! Sodortatnék veled olyan rétestésztát...! Ó, ez a nő,
te! Ha ezt rímbe tudnád szedni, avval a verssel imád-
koznék, döglök meg!
- Majré És az asszony? Hogy van?
- Sváb Tudod mit, Majré? Döglök meg te! *(Kifordul az öltözőből.)*
- Majré *(Odaáll a wc elé.)*
- Ördög *(Előjön.)* Nem mész be, ha kedves az életed.
- Majré *(Bemegy.)*
- Ördög *(Lapozza Majré papírjait.)*
- Majré *(Kijön, leül Ördög mellé.)* Te Ördög! Csináltad már kur-
vával?
- Ördög Még szép! A Szundi órnagy felesége. Akkora kurva
volt, mint egy ház. Nem meséltem még? Minden reg-
gel hatra odaálltam a ház elé, bevitettem az órnagyot a
laktanyába. Aztán vissza, és be a meleg ágyba! Öcsém!
Amit el bírsz képzelni. Szopás, nyalás, volt ott minden,
amit megkíván az etikett!
- Majré Nem olyan kurvára gondolok. Prostira. Azzal volt dol-
god?
- Ördög Pénzért dugni? Sose voltam még úgy megszorulva...
Mi van? Szűz vagy? Elviszlek én, megkapatlak, öcsém!
- Majré Emlékeznél a prostira, akivel lennél, később, hogy mi-
lyen volt, az arcára, hogy jó volt-e ... egyáltalán...?
- Ördög Kérdezd meg a farkad, emlékszik-e a markodra... Sze-
rinted?

(Tatám, Sváb, Homérosz bejönnek.)

- Tatám Megvolnánk. *(Mennek kezet mosni, előveszik az ebédrevalót. Homérosz külön, ölből eszik.)*
- Sváb Különcködöl, Homérosz? Tán nem akarsz megkínálni?
- Homérosz Nem illő dolog, elmesélem néked. Ott zabálni a ravatalnál.
- Sváb Ravatal az anyád... ó, majdnem mondtam valamit. Itt fekszik rajta Majré egész élete. Látod? Fel van ez már szentelve asztalnak.
- Homérosz *(Az asztalhoz költözik.)* Jó volna tudni, hogy mi lesz a Papka fejfájára ráírva. Hogy megtaláljuk, ha meglátogatjuk. Ti tudjátok, hogy hívták?
- Ördög *(Benyúl a fiókba egy mappáért, lapozgatja.)*
- Sváb *(Homérosznak)* Nem mindegy az neked, Homérosz? Úgyse utazol el olyan messzire. A szeméttellemnél meszszebb még sosem merészkedtél.
- Homérosz Akkor elmesélem néked, hogy már külföldön is voltam. Egy szigeten. Göndör hajú lányokat hágtam! Feszés volt a hasuk, mint a dob, a csipejük, meg mint a hegedűé... Onnan tudom, hogy külföld volt, mert hajóval mentem.
- Sváb Álmodtad, bazmeg.
- Homérosz Megkétélyezed? No oszt', ha álmodtam? Attól még ott voltam...
- Ördög Visnyei. Visnyei József. Így hívták. *(Majréhoz)* Majré! Hogy volt az a kötéllel? Miért nem forgott a madár?
- Majré Ki van szálkásodva a sodrony. Már egy hete túl vagyunk az üzemórán. Ki kéne cserélni.
- Ördög Üzemóra! Az csak statisztika. Nem fogja kicserélni senki. Az utolsó blokknál tartunk, ki kell neki bírni.

- Majré Ha te monddod...
- (Esznek.)
- Ördög *(Felcsapja Majré dossziéját, beleolvass.)* Majré! Te meg közben Bukta lettél?! Miért nem választasz valami grófi nevet?
- Majré Jó nekem a Bukta. Az lesz a felvett nevem. Majd azon fogok publikálni. A Majakovszki már foglalt a költészet terén.
- Tatám Van arra megoldás, tatám. Odaírod, hogy Majakovszki Bé Akárki. Vagy Cé. És már különbözöl is!
- Sváb Vagy ott van az a másik orosz. Akiről az összes kocsmát elnevezték. Csehó, vagy ki a lófasz. Ha már az oroszok mellett vagy elkötelezve. Egy kicsit megvariárod, oszt' jó vagy.
- Homérosz Vagy lehetnél Majré Akárki. A Majré is lehet egy név.
- Tatám Tényleg, Majré, hogy lettél te Majré? Nem vagy egy penye gyerek.
- Majré Rám ragadt.
- Tatám Nem is rám, tatám. De miért a Majré?
- Majré Ismeri, Tatám, azt a játékot, mikor az emberek leugrálnak a magasból, és gumikötél van a bokájukra kötve? Egyszer daruztam egy ilyen rendezvényen. Fölhúzom a kosarat vagy hatvan méter magasra, abból ugrálnak kifelé. Mikor megjött a váltóm, én is fölhúzattam magam. Gondoltam megkísértem a jövőt. De nem ugrottam le, vissza kellett engedni. A váltóm meg elhíresztelte. Így lettem Majré.
- Sváb Én leugranék, dögöljek meg!
- Tatám Hagyjuk má'! A darura se mersz felmászni!

Sváb Repülni más, mint mászni, Tatám!
Tatám Akkor is. Nem vagyok én madár. Oszt' miért nem ugrottál le, Majré? Betojtál, mi?
Majré A kötélre gondoltam, Tatám. Gumikötél. Tejgumi, vagy mi a rák. Tudjátok, hány vasból van a darukötél? Ezertizenegy szál. A magja acélsodrony. És az is szakadt már el...
Tatám Hát te, Ördög? Leugranál? Nyilatkozzál...
Ördög Persze, nem gond.
Homérosz Én azt mondom, ami lenn van, az nem tud leesni. És akkor nem is esik le. Ha nem tud. Nem? Vagy mi van?

Vége a második felvonás első jelenetének.

Második felvonás, második jelenet

Majré anyai felmenői és Papka, ugyanúgy, ahogy Majré otthagytta őket.

- Káci bácsi *(Papkának)* Fiacskám, téged szépen elintéztek, mondhatom. Szekrénybe zárni a halott bajtársunkat...
- Papka Jó' tették. Csúfoskodtam vóna ott az asztalná' hóttan?
- Elma Méltóság is van a világon...
- Papka Ugyan má'! Tapogattak, ölbe vettek, aztán átkaró'tak, fogtak, emeltek – életembe' nem ölelgettek ennyit.
- Elma Hát az asztalitenisz asztal? Amire most fektetik... Magának nem derogál? A feje is lecsüng. Nézzen már le, mit csinálnak...
- Papka Valahová csak tenni kell. Mégse a bicigli-tárlóba' vagyok. Hanem a szabadidő klubba'. *(Feláll, körülnéz.)* Sose mertem ide feljönni. Pedig hívott a Majré! *(Lereszkedik, lenéz.)*
- Böske Nagy munkában vannak. A Gyurka meg csak ír, csak ír, csak ír...
- Káci bácsi Úri vére van.
- Béla Nem bírja megállni, igaz-e, Apuka? Mondja, csak mondja, csak mondja. Miért nem a saját bűnhődésével foglalkozik?
- Káci bácsi Nekem nincsenek bűneim, ecsém. Csak piszlicsaré dolgok. Én meghaltam, harmincévesen, a haza védelmében. Nem is volt időm elromolni.
- Béla Nem életkor kérdése az, Apuka! Itt van ez a szerencsétlen unokája *(Zsuzsára utal)*, még egy ránca sem nőtt, máris megszegte mind a tíz parancsolatot.
- Böske Nem igaz! Az én lányom nem ölt embert!

- Béla Akkor a tízből kilencet. De mind a tízben ludas volt!
- Elma Mintha nem volna hozzá köze! A maga lánya is!
- Béla Milyen közömről beszél, Anyuka? Én menekültem depresszióba? Én kezdtem el seduxenre piálni? Én éltem évekig Lipótmezőn? *(Böskére utal)* A kedves lányának címezze a szemrehányásait, ha kérhetem...
- Böske *(Bélához)* Hogy értsem azt, hogy ludas volt? Milyen ölésben volt ludas a gyerek?
- Béla A saját ennen maga megölésében volt ludas. Nem? Ha nem lesz kurva, nem hal meg. Passz.
- Elma *(Böskéhez)* Szenvedtél te is! *(Bélához)* Tán jó kedvében ivott?
- Béla Úgy van, adja csak alá a lovat, Anyuka. Maga miért nem akkor jött, amikor kellett volna? A gyertyát elfújni lejárkált, de mikor a gyerek kiszaladt az úttestre, hol volt maga akkor?
- Elma Ezt maga kérdezi? Maga? Aki, megmondjam, hol volt akkor? A lotyójánál volt! Láttam! Míg a kicsi Kálmán kivérzett, addig maga a lotyójával...
- Béla Itt ül a felhőn, meresztli a valagát, és miközben elszalad a gyerek, engem kukkol?
- Elma Hallatlan! Ki meri mondani a valagamat?! Kálmán!!!
- Káci bácsi Én főbe lövetném készséggel, drágám. Sajnos nem vagyunk abban a kedvező helyzetben. Exkuzé, de ebből most kimaradnék. Részben százegyedszerre hallom, részben mert a vejét magának köszönheti. Magának választotta, hozzáadta a lányunkat, hiába szentségelttem idefenn.
- Elma *(Bélához)* Nekem valagamozik? Maga? Aki a lotyójával...
- Béla Levegő, Anyuka.
- Elma A lotyójával...

- Béla ...
- Elma BASZOTT!!!
- Papka De jó e'besz'e'getnek! Maguk a Majré rokonnyai?
- Böske Én vagyok a nagyanyja, bácsi. Buktáné. Majré pedig nem Majré, hanem ő a Bukta Gyuri.
- Papka Túdod, tudod. Majakoszki.
- Böske Nem. Épp azt magyarázom, hogy nem Majakovszki. Bukta György.
- Papka Nékem nem így monta. Majakoszki... abból lett a Majré. Árvaságba' nevelkedett. Osztán mi lettünk a csalággya neki. Egy kicsit málészájú. De jó gyerek.
- Káci bácsi Hál istennek, nem állt módjában a (*Bélára utal*) nagyapjára ütni. Elkerülte az alakoskodás.
- Béla Apukától mit tanult volna? Hogy' lőjünk kartáccsal?
- Káci bácsi Mit tudsz te a hadviseleésről? Kartács, elvtács, fingod sincs semmiről. Hazaszeretetet tanult volna ecsém! Életünket, és vérünket! Tőlem azt!
- Béla Ennyit tudtak... Erdélyt vissza, mi?
- Káci bácsi Meg Bácskát! A Vajdaságot! A Felvidéket! Ősei földjét! Egytől-egyig az elszakított nemzettesteket!
- Böske Legalább tiszta lapja van...
- Zsuzsa Üres, Anyám.
- Béla De most teleírtuk neki! Lesz honnan elrugaszkodnia! Sokra viszi még. Sic itur ad astra! Ilyen génekkal. Tudja, mi az, hogy gén, Apuka? Nem tudja. Magának a vilanykörtenél megállt a tudomány. Nem bírja követni a sodrást. Azért ilyen nyughatatlan.
- Papka Nem kő' nyugtalankonni, itt má' minden jó' van. A látásom is megjavút. Mindent megcsiná'tunk szépen, oszt' mostmá' nyugdíjba' vagyunk.

- Káci bácsi Hadd' el, még csak most jön a halál java, ecsém. Halának halála. Az elfelejtésünk. Az utolsó parancs: hátra arc, oszolj! Lelépünk a semmibe. Elhányódik a nagy tisztí keresztm. Nem lesz ránk szó. Semmi, semmi.
- Papka Ne bánkógygyék, kapitány úr, úgy még nem vót, hogy valahogy ne lett vón'. A semmire is van szó, akkó' az is csak valami...
- Elma Rosszat érzek... A Marcsa.
- Majré *(Közben fellépdel a lépcsón.)*
- Böske Én is érzem...
- Béla Károgtok már...
- Káci bácsi Csitt! Igen, igen.
- Zsuzsa Haldoklik a Dadus.
- Kálmánka *(Hüppögni kezd.)* Ha meghal a Dadus, eljön hozzánk?
- Böske Talán.
- Zsuzsa Nincs neki senkije.
- Elma Van őneki senkije. *(Zsuzsához, Kálmánkához. Káci bácsi utal)* Itt van neki a nagyapátok...
- Káci bácsi Elma, kérem.
- Elma Ne Elmázzon. Csak nem gondolta, hogy hallgatok a fel-támadásig?
- Béla Hopp, hopp, Apuka! Valami poszthumusz szennyes?
- Elma *(Káci bácsihoz)* Elmondja a Marcsát, vagy kipakoljam én? Hazajött a frontról, három nap szabadságra. Mindjárt az első éjszaka... Emlékszik?
- Káci bácsi Hazugság! Ő kezdett ki velem! *(Bélához)* Te mire gondolnál, kedves ecsém, ha egy érett nőt találsz a szobádban? Nyitott pongyolával?
- Elma Az a saját szobája volt! Mit keresett maga ott?

- Káci bácsi Saját szoba!? Vitatnám. Hát nem az enyém volt az egész ház? *(Bélához)* De iure, de facto, de nemdenem, szépecsém?
- Béla Tudja, mire gondolnék, Apuka? Hogy' egy piszlicsaré bünt el kéne követni...
- Káci bácsi Nem is ellenkezett! Simán széttette!
- Elma Revolverrel a szájában...
- Béla A szolgálati fegyvert a szájába, a privátot meg a lába közé! Ez nagyon jó!
- Böske Megtette, Apám? Tényleg? A Marcsával...
- Káci bácsi Megtettem, vagy nem tettem meg! Mit kell ezen anynyit lovagolni. Szétrakta, mert akarta. Legalábbis nem eléggé nem-akarta. Ez nem von le semmit a hősi halálomból!
- Papka *(Majréra utal)* Ehun a Majré! Majd ő igazságot tesz!
- Zsuzsa Meghalt... Meghalt a Dadus...
- Majré *(Papkához)* Maga még itt dekkol? Láttá, szépen megtisztelték. Bedugták a szekrénybe.
- Papka Jóvan, hát így lett. Az Ördög azé' szépen megemlékezett. Én meg közbe' jó' e'beszé'gettem a pereputtyoddal. Szép, nagy család, hallod!
- Majré Nekem ezek nem családom. Valójában nincsenek is. *(A felmenőkhöz)* Miért nem hagynak már békén? Jobb volt nekem maguk nélkül. Jó nekem előzménynek Majakovszkij. Mit kezdjek egy ilyen rohadt múlttal?
- Béla *(Elmához)* Magára vessen, Anyuka. Minek kellett Apuka múltját a gyerek előtt felhánytorgatni?
- Böske Jól tette! A Gyurka is a családhoz tartozik. Csak hagy' tudja meg az igazságot! Még nem is tud mindent.
- Majré Nem is akarok.

- Káci bácsi Igaza van. Fontosabb kérdések is vannak. Amelyekre csakis a szemtanúktól kaphatsz igaz választ. Tudod-e fiú, miért veszítettük el a háborút?
- Majré Nem. De nem is érdekel.
- Béla És azt tudod-e, hogy Kádár hogy' mentette meg Nagy Imrétől az országot?
- Majré Leszarom.
- Béla Tudod, fiam, mikor én még annyi idős voltam, mint most te...
- Majré Azt is leszarom.
- Béla ...nagyobb tisztelettel viseltetem a család idősebb tagjai iránt. Mert apám, a pentelei révész, aki sajnos nem lehet itt velünk, ha ilyen nyegle voltam, olyan pofont lekevert, hogy az eget is nagybögőnek néztem...
- Böske De neki nem volt apja, Bélám. Ne hasonlítsd magadhoz. Árván nőtt fel, szegény feje.
- Béla Én tehetek róla? Megmondom miért nőtt fel árván? Mert Horthy belevitte az országot a háborúba!
- Káci bácsi El a kezekkel a Kormányzótól!
- Béla Igen, igen! Ha Horthy nem üzen hadat, maga, Apuka nem hal meg a fronton. Van ideje megtanítani a lányának, hogy a gyerek kezét nem engedjük el a forgalmas utcán. Akkor a kicsi Kálmán nem hal meg, a Böske nem kezd el inni, én nem kezdek el kurvázni, a Zsuzsa meg kurválkodni. Akkor a dédunokájának most anyja van, rendes apja, családja, és becsületes neve. És még Erdély is a miénk!
- Káci bácsi Én, ecsém, Erdélyt a nagyhatalmak számlájára írom. A nagyhatalmi rövidlátás, a szláv góg, és a román rafinéria számlájára!

- Ördög (A rádiótelefonból) Majré, ott vagy? vétel.
 Majré Vétel.
 Ördög Figyelj gyerek. A blokkal készen vagyunk, Homérosz most kötözi. Sváb! Tatám! Segítsenek neki! Készen állsz, Majré? Vétel.
 Majré Készen állok. Vétel.
 Ördög Akkor izzítsad. Majd jelentkezek. Vége.
 Papka (Majréhoz) Osztán mi lesz ez? Ez a torony, amit építettünk? Mire való...?
 Majré Itt volt a főgóré, az elmondta. Miért nem hallgatózott?
 Papka Oszt' mit mondott?
 Majré Hogy' az ismeretlent fogják kutatni innen. A Jövőt, nagy jével. Aminek a vasszerkezetét mi drótoztuk össze, és amit mindjárt felteszik ide, mint i-re a pontot. De csak majd, ha ezek leszállnak rólam. És ezzel kész. Ez lesz a vége, Papka. (Beül a kabinba.)
 Ördög (A rádiótelefonból) Szarvas a darunak. Vétel.
 Majré Itt a daru. Vétel.
 Ördög A teher a horgon. Felemeled a huszadik szintig. Befordulsz középre. Onnan átvesz a szerelési munkairányító. Figyelj a zászlójelekre. Emelheted. Vétel.
 Majré Vettem. Emelem. Vége. (Előrenyomja az irányító kart, a daru megremeg, emel. A csörlő hangosan zúg. Az emelés megáll. A gém fordulna, de fülsiketítő pendülés hallatszik, megrázkódik az egész szerkezet. Pillanatnyi csend lesz Elma, Böske, Zsuzsa felsikoltanak, a blokk hangos puffanással földet ér.)

(Csend. Majré előbotorkál a fülkéből. Vérzik a homloka. Letérdel. Lehasalva vizsgálódik, mi történt odalent.)

Homérosz (Megjelenik a gémen.) Ne viccójetek velem. (Majréhoz)
 Hogy' raktatok ide föl?
 Ördög (Megjelenik a gémen. Majréhoz) Ezt jól elbasztad, gyere-
 rek. Ránk ejtetted? Ránk szakadt az egész bazár...
 Homérosz Mit gondol, Ördög? Te azt hiszed, hogy...?

(Tatám és Sváb megjelennek a gémen.)

Ördög (Mindhármukhoz) Ránk ejtette...
 Tatám A fejünkre? Ne... A blokkot?
 Sváb Végem van, rohadjak meg.
 Homérosz Ne mondjátok már... Inkább az történt... (Meglátja
 Papkát) az történt, hogy csuda történt! Idené! Feltámadt
 a Papka!
 Papka Támadt a hóhér. Nem bolondútam meg.
 Sváb Meghaltál Homérosz, Nem bírod felfogni? Földönkívü-
 li lettél, bazmeg!
 Ördög (Böskéhez) Ezt már nem lehet visszacsinálni, mi, néném?
 Böske (Nem-et int.)
 Káci bácsi Egyszer lenn, egyszer fenn. Jobbára már csak idefenn.
 Így megy ez. Egy hosszú, süvöltő fütty, az akna becsa-
 pódik, és máris itt ülünk, süketen (Ördöghöz) Vitéz Blá-
 thy Kálmán.
 Tatám Ne bassza már meg a rádi csődör! Majré! Mondjál vala-
 mit, tatám!
 Majré Elszakadt a sodronykötél... Vagy kiakadt... Nem tu-
 dom... Nem emlékszem...
 Tatám És...?!
 Béla ...és szörnyet haltatok fiúk. Fújjátok ki magatokat. Acti
 labores iucundi. Munka után édes a pihenés.

- Sváb *(Bélahoz)* Maga pap?
- Béla Nincs jelentősége, barátom. Mind egyek vagyunk a nemlétben. A Bukta Gyuri nagyapja vagyok, a Majréé, ahogy Önök hívják. Bukta Béla, tisztelettel.
- Sváb Papka! Most mi a lófaszt csináljunk? Maga már járatos itt. Imádkozzunk?
- Papka Annyit ér a' má', mint a repett fing. De gyöhecc, mehecc, dógozni nem kő', e'beszégecc, megbánod a bűneidet, – van idő mindenre.
- Sváb De kinél kell itt jelentkezni, vagy beszámolni, nincs itt egy rohadt főnök? Ördög!
- Ördög Szállj le rólam! Majd jön az asszony mindjárt, oszt' annak beszámolhatsz. Addig is tartsd a pofádat.
- Sváb Majré! Te se szólsz semmit? Szar kecsap lett belőlünk, nézzél már magad alá, mit csináltál... Ott lötyögünk a fánглиban, baszd ki a falábam, egy kis Tatám ide, egy kis Homérosz oda, milyen piszkos munka volt ez?
- Majré Sajnálom... Sajnálom... Nagyon sajnálom...
- Építésvezető *(A rádiótelefonból)* Ott van, Majakovszki? Vétel! *(Csend)*
Vétel! Másszon le, Majakovszki!
- Ördög Szóljál bele, Majré. *(Csend)*
- Építésvezető *(A rádiótelefonból)* Vétel! Jöjjön le, Majakovszki!
- Majré *(A rádiótelefonba)* Bocsánatot kérek mindenkitől...
- Építésvezető *(A rádiótelefonból)* Majakovszki! Jól van? Küldjek valakit magáért? Vétel!
- Tatám Mássz le gyerek, oszt' számolj el velünk.
- Béla Menj le fiam, nyugodtan. Nem te tehetsz róla. Tagadjál le mindent. Nem vagy hibás.
- Káci bácsi Itt van fenn, mint vádlott. És ő ítélkezik.
- Böske Baleset volt.

- Tatám De könnyen lefitymálja, néném. Azért mégis csak négy halál...
- Böske Jó, jó. Tragikus baleset volt. Majd a tévé is bemondja.
- Majré *(Elindul a gém vége felé.)*
- Zsuzsa Kisfiam!
- Sváb Jó bőr. Ez a csaj... Kinek a valakije?
- Ördög Dugulj el. A Majré muterja.
- Zsuzsa Fiam!
- Kálmánka Nem fog neki fájni...
- Ördög *(Majré után szól)* Maradj vesztég, gyerek!
- Majré *(Megáll, lenéz.)*
- Homérosz Miattam igazán nem kéne. Ha feltámasztani úgyse bírsz...
- Tatám És a költészettel mi lesz? A versekkel? A sok kis furcsa lélekkel, amik nem szállnak fel, hanem ott maradnak? Mert kapkodtok mindig. Nagy marha vagy, tatám. Nem marad odalent semmi utánad.
- Sváb Tényleg, Majré? Ki fog téged elkaparni? Senkid sincs... Se egy gyerek, se senki. Állami gondozás után állami temetés. Kell ez neked, kölyök? Még az önéletrajzod se komplett. Baszhatod.

(Csendben állnak, nézik Majrét.)

- Elma Na, mi legyen?
- Ördög Én ezt nem nézem végig. Mentem. Papka, adja át Orsi néninek a részvétemet. Neked is béke poraidra, Homérosz. Tatám, a legjobbakat! Sváb... baszki a falábam! *(Legyint. Eltűnedeznek.)*
- Böske Bélám... Apuka... Mehetünk. *(Eltűnedeznek.)*

(Egy kis felhő elnyeli Majrét. Ahogy elúszik, Majré a gém végén ül, Papka „helyén” – nem tudni odament-e, vagy oda „felemelkedett”.)

(Bodorné feltűnik a feljáróban, kezében Majré paksamétája. Leül Majré mellé a nyitókép szerinti helyre.)

Vége a második felvonásnak.

Zárókép

Csak Majré, és Bodorné látszik a nyitó kép szerinti elrendeződésben. Énekelnek. Valamikor elindul a függöny.

Bukta György:
VILLÓDZVA, JAJ

Ne félj lesz még egy élet,
kövesd csak ezt a hosszú falat,
egy saroknál kifut elébed,
pucér kölyökként előszalad,
hasárol nyitott ágas erek
csurognak, piros gyümölcslevek,
hasárol nyitott ágas erek
csurognak, piros gyümölcslevek.

Térdén a barna varba
mélyeszi piszkos körme élet,
és lélegzetét visszatartva
elvakarja sorsod pecsétjét...
A viszkető rózsaszín heget
lágyszövetekkel benőheted,
a viszkető rózsaszín heget
lágyszövetekkel benőheted.

És része leszel a futásnak,
kit szerettél, mind szerteszéled,

mert tőled többé nem kap jelet,
a lábak, a cseresznyeszárak,
villódzva, jajj, eltűnnek veled,
s a lábak, a cseresznyeszárak,
villódzva, jajj, eltűnnek veled.

Vége